

Doel van de bijeenkomsten – Deelnemers ervaren de unieke waarde van cultuureducatie en kunnen die benoemen. Ze maken de verbinding met wat daar de betekenis van is voor henzelf. Zodat ze dit in hun eigen praktijk kunnen uitdragen.

In 2016 adviseert Platform Onderwijs 2032 onder staatssecretaris Dekker een betere balans tussen persoonsvorming, kennisontwikkeling en maatschappelijke vorming in het onderwijs. Dat betekent dat er in de kerndoelen meer aandacht voor persoonsvorming moet komen. Dit advies is meegenomen in het ontwikkelproces van Curriculum.nu. Gert Biesta spreekt in zijn adviezen richting de werkgroepen curriculum.nu in 2019 en 2020 over de drieslag als ondergrond om opnieuw met elkaar in gesprek te gaan over kwalitatief goed onderwijs, van het doel en de bedoeling van onderwijs die we daarin kunnen benoemen.

De drie doeldomeinen of functies van onderwijs zoals beschreven door Biesta:

Kwalificatie betreft het verwerven van kennis, vaardigheden en houding.

Socialisatie draait om de manieren waarop we via onderwijs deel worden van bestaande tradities en praktijken.

Subjectificatie is persoon-willen-zijn als een gave én een opgave zien: een gave om te (willen) denken, te spreken en in vrijheid te handelen. Een opgave om de verantwoordelijkheid voor die vrijheid te kunnen nemen, dat wil zeggen ons tot onze eigen vrijheid te kunnen verhouden.

De bedoeling van onderwijs is te omschrijven vanuit deze gave en opgave. Door scholen te benoemen als een veilige omgeving voor de leerling om te oefenen in vrijheid te handelen (gave). En om de

verantwoordelijkheid te nemen die daarbij komt kijken, vanuit de activiteiten, projecten en rituelen die het onderwijsprogramma biedt (opgave).

Kunst is een moeilijk werelds proces, waarbij de worsteling met weerstanden de essentie is. Kunst nodigt je steeds uit in het gebied van die gave door je te raken, aan te spreken, je te laten verschijnen en je uit te nodigen zelf te gaan spreken. Kunst vertraagt en ondersteunt je ook in de opgave die daarbij komt kijken door weerstand te bieden, door open dialogen te stimuleren, door je verschillende poëtische talen aan te reiken om te creëren en vast te leggen wat je verstaan hebt.

Creativiteit als een vorm van scheppen in een pedagogisch proces. Een vormingsproces naar volwassen-zijn met kunst als een manier van leren en de drie culturele vermogens die je daarbij eigen maakt.

Flipped curriculum

Wereldgericht onderwijs

Tijdens de bijeenkomsten zetten we een 'flipped' curriculum in dat niet begint bij kwalificatie en socialisatie, maar dat *begint* bij subjectificatie, bij aandacht voor het persoon-willen-zijn. Kwalificatie en socialisatie verkrijgen pas hun pedagogische en humane betekenis wanneer ze verbonden zijn met subjectificatie. Want: volwassen-in-de-wereld-willen-zijn vraagt om ontmoeting met de wereld in haar veelvormigheid en veelzijdigheid. Dat is het werk van de socialisatie. Volwassen-in-de-wereld-willen-zijn vereist daarnaast ook toerusting, en dat is vervolgens het werk van de kwalificatie.

Bronnen

- ▶ Tijd voor pedagogiek, UVH, Net aan Zet, 2018, Gert Biesta
- ▶ Door kunst onderwezen willen worden, 2017, Gert Biesta
- ▶ Pedagogiek De plicht om weerstand te bieden, 2016, Meirieu

